

Kohtulahendite kogumik

Kohtuasi C-28/15

Koninklijke KPN NV jt
versus
Autoriteit Consument en Markt (ACM)

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud College van Beroep voor het bedrijfsleven)

Eelotsusetaotlus — Elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühine reguleeriv raamistik — Direktiiv 2002/21/EÜ — Artiklid 4 ja 19 — Riigi reguleeriv asutus — Ühtlustamismeetmed — Soovitus 2009/396/EÜ — Õiguslik ulatus — Direktiiv 2002/19/EÜ — Artiklid 8 ja 13 — Operaator, keda konkreetsel turul peetakse märkimisväärset turujõudu omavaks — Riigi reguleeriva asutuse kehtestatud kohustused — Kuluarvestussüsteemiga seotud hindade ja kohustuste kontroll — Püsiliini- ja mobiilikõnede lõpetamise tasud — Riigi reguleeriva asutuse otsuste üle liikmesriikide kohtute teostatava kontrolli ulatus

Kokkuvõte – Euroopa Kohtu otsus (teine koda), 15. september 2016

1. *Õigusaktide ühtlustamine — Telekommunikatsioonisektor — Elektroonilised sidevõrgud ja -teenused — Elektroonilised sidevõrgud ja -teenused — Õiguslik raamistik — Direktiivid 2002/19 ja 2002/21 — Liikmesriigi kohtu kontroll riigi reguleeriva asutuse otsuse üle, millega kehtestatakse tasude ülempiirid kõnede lõpetamise turul ja kaldutakse kõrvale komisjoni soovitusel — Sellest soovitusel kõrvalekaldumise õiguse puudumine — Piirid — Turu spetsiifilise laadiga seotud põhjendused*

(ELTL artikkel 288, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2002/19, artiklid 8 ja 13 ja direktiiv 2002/21 artikli 4 lõige 1; komisjoni soovitus 2009/396)

2. *Õigusaktide ühtlustamine — Telekommunikatsioonisektor — Elektroonilised sidevõrgud ja -teenused — Õiguslik raamistik — Direktiivid 2002/19 ja 2002/21 — Liikmesriigi kohtu kontroll riigi reguleeriva asutuse otsuse üle, millega kehtestatakse tasude ülempiirid kõnede lõpetamise turul — Proportsionaalsuse hindamine — Lubatavus — Kohustus tõendada asjaomastes direktiivides ettenähtud eesmärkide tegelikku saavutamist — Puudumine*

(Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2002/19, artikli 8 lõige 4 ja artikkel 13 ning direktiiv 2002/21 artiklid 6, 7 ja 8; komisjoni soovitus 2009/396)

1. Direktiivi 2002/21 elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta (raamdirektiiv) (muudetud direktiiviga 2009/140) artikli 4 lõiget 1 koosmõjusdirektiivi 2002/19 elektroonilistele sidevõrkudele ja nendega seotud vahenditele juurdepääsu ja vastastikuse sidumise kohta (juurdepääsu käsitlev direktiiv) (muudetud direktiiviga 2009/140) artiklitega 8 ja 13 tuleb tõlgendada nii, et kohtuasjas, mille ese on riigi reguleeriva asutuse poolt püsiliini- ja mobiilikõnede lõpetamise teenuste osutamisele kehtestatud tariifimääradega seotud kohustuse õiguspärasus, võib liikmesriigi kohus kalduda kõrvale komisjoni 7. mai 2009. aasta soovitusel 2009/396/EÜ Euroopa Liidus püsiliini- ja mobiilikõne lõpetamise tasu reguleerimise kohta, milles soovitatakse kõne

lõpetamise turgudel sobiva hinnameetmena Bulric strict-kulumudelit (*Bottom-Up Long-Run Incremental Costs*), üksnes siis kui ta asub seisukohale, et seda nõuavad käsitletava juhtumi asjaolud, eelkõige kõnealuse liikmesriigi turu spetsiifiline laad.

Raamdirektiivi artikli 4 lõikest 1 tuleneb, et selles sättes tagatud kaebeõigus peab põhinema tõhusal edasikaebemehhanismil, mis võimaldab asja olemust nõuetekohaselt arvesse võtta. Lisaks on nimetatud sättes täpsustatud, et sellise kaebuse läbivaatamiseks pädeval organil, milleks võib olla kohus, peavad oma ülesannete tõhusaks täitmiseks olema asjakohased teadmised. Juhul kui liikmeriigi kohus vaatab läbi vaidlust, mille ese on riigi reguleeriva asutuse poolt direktiivi artiklite 8 ja 13 alusel kehtestatud püsiliini- ja mobiilikõnede lõpetamise teenuste osutamisele kehtestatud tariifimääradega seotud kohustuse õiguspärasus, võib liikmesriigi kohus kalduda kõrvale soovituselt 2009/396, sest kuigi asjaomaste soovitusete eesmärk ei ole kohustuslike tagajärgede tekitamine, on liikmesriikide kohtud kohustatud nende menetluses olevate asjade lahendamisel soovitusi arvesse võtma, eriti kui need toovad selgust nende rakendamiseks vastu võetud siseriiklike sätete tõlgendamisel või kui nende eesmärk on täiendada kohustusliku iseloomuga liidu õigusnorme.

(vt punktid 39, 40–43 ja resolutsiooni punkt 1)

2. Liidu õigust tuleb tõlgendada nii, et kohtuasjas, mille ese on riigi reguleeriva asutuse poolt püsiliini- ja mobiilikõnede lõpetamise teenuste osutamisele kehtestatud tariifimääradega seotud kohustuse õiguspärasus, võib liikmesriigi kohus hinnata selle kohustuse proportsionaalsust direktiivi 2002/21 elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta (raamdirektiiv) (muudetud direktiiviga 2009/140) artiklis 8 ja direktiivi 2002/19 elektroonilistele sidevõrkudele ja nendega seotud vahenditele juurdepääsu ja vastastikuse sidumise kohta (juurdepääsu käsitlev direktiiv) (muudetud direktiiviga 2009/140) artiklis 13 sätestatud eesmärkide suhtes ja võtta arvesse asjaolu, et kõnealuse kohustuse eesmärk on toetada lõppkasutajate huve jaeturul, mis ei kuulu reguleerimise alla.

Nimelt tuleneb juurdepääsu käsitleva direktiivi artikli 8 lõikest 4 ja artiklist 13 ning raamdirektiivi artiklist 8, et riigi reguleeriv asutus peab operaatoritele juurdepääsu käsitleva direktiivi artiklite 8 ja 13 alusel kohustusi kehtestava otsuse vastuvõtmisel tagama, et need kohustused vastavad kõigile raamdirektiivi artiklis 8 ja juurdepääsu käsitleva direktiivi artiklis 13 sätestatud eesmärkidele, see tähendab esiteks, et need kohustused lähtuvad täheldatud probleemi olemusest ning on raamdirektiivi artiklis 8 sätestatud eesmärgid silmas pidades proportsionaalsed ja põhjendatud ning neid võib kehtestada ainult pärast nimetatud direktiivi artiklite 6 ja 7 kohaselt peetud konsultatsioone ja teiseks, et nende eesmärk on toetada tõhusust ja püsivat konkurentsi ning suurendada võimalikult tarbijate kasu. Samuti peab selle otsuse kohtuliku kontrolli raames liikmesriigi kohus jälgima, et riigi reguleeriv asutus on täitnud kõiki mõlemas raamdirektiivi artiklis 8 ja juurdepääsu käsitleva direktiivi artiklis 13 seatud eesmärkidest tulenevaid nõudeid. Selles osas ei võta asjaolu, et tasumäärade reguleerimise meede põhineb soovitusel 2009/396, liikmesriigi kohtult tema pädevust kontrollida nende kohustuste proportsionaalsust nendes artiklites ette nähtud eesmärkide suhtes.

Liikmesriigi kohus ei või aga riigi reguleeriva asutuse otsuse kohtuliku kontrolli käigus nõuda, et see asutus tõendaks, et tariifimääradega seotud kohustus täidab tegelikult raamdirektiivi artiklis 8 sätestatud eesmärgid. Riigi reguleerivale asutusele sellise tõendamiskoormise panemine ei arvestaks nimelt asjaolu, et regulatiivsete kohustuste vastuvõtmine põhineb turu võimaliku arengu analüüsil, mida võetakse kui soovitusi, et leida lahendus tuvastatud konkurentsi probleemidele, tõhusa operaatori tegevusele ja/või kuludele. Samas on sellist tõendamist, mis puudutab tulevikku suunatud meetmeid, võimatu või ülemäära raske saavutada.

(vt punktid 48–51, 55, 58–61 ja resolutsiooni punkt 2)